

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan, izvenemli ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld. za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištevno, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vojska.

Berlin 20. septembra. Tukajšnja „Post“ ima iz Peterburga poročilo: Garde bodo, 53.000 mož močne, pridružene armadi carjeviča naslednika pred Ruščukom. Carjevič naslednik bode potem imel 110.000 mož in 400 kanonov in bode Mehemed Alija prijel. Druge divizije bodo plevensko in šipksko vojsko ukrepile.

Gornji Studen 21. septembra. Rusi drže Turke v Plevni tako obkoljene, da ti ne morejo dobiti ni živeža ni streliva več notri. Poslednjega jim baje uže zmanjkuje.

Bukarešt 21. septembra. Govori se, da se je mej Bjelo in Plevno velika bitva začela.

Carigrad 20. sept. Boji pred Plevno in v Šibki se nadaljujejo.

London 20. septembra. „Times“ poročajo, da je prestavljen glavni stana iz Poradima v Gornji Studen nazaj, dokaz, da je glavno središče vse borbe na Jantro preloženo.

Popis boja pri Plevni.

O krvavem boji pri Plevni 13. t. m. poroča dopisnik „Daily News“ tako-le: Ko se je v sredo dan delal, so začeli Turki napadati Ruse v redutah prej vzetih in zopet je divjal tu bojni trušč, ko je povsod drugod mirno bilo. Očajani napad turški je bil odbit. Drugič primejo Turki, drugič jih Rusi vržejo. To je trajalo cel dan, tako, da so bili Turki petkrat odbiti. Ruske izgube so bile strahovite. General Skobelev je izgubil, kakor se sodi, 2000 mož, ki je redute prijemal. Proti večeru jih je izgubil 3000 več v delu in prizadevanji redute ubraniti in obdržati, mej tem so pa njegovi bataljoni kakor očarani kar tajali se v vedno manjše in manjše število.

Jednega bataljona ostrih strelcev je ostalo samo 160 mož. Ena kompanija, ki je imela 150 mož, je izgubila 110 mož. Strašno število oficirjev je bilo ubitih in ranjenih. Le en sam polkovni poveljnik je pri življenju ostal in komaj kakšen bataljonski načelnik. Dva štabna oficirja sta mrtva. Jeden od teh je bil Voraščagin, brat velicega umetnika. Drug brat je bil ranjen. General Dobrovoljski, poveljnik ostrostrelcev, je bil ubit. En je bil od kanona, ki je razpočil, v drobne kosce raztrgan. Le Skobelev sam je ostal neškodovan, videti je, kakor da bi imel nedotakljivo življenje. On je obiskaval redute po tri- do štirikrat čez dan, opominjal vojake, rekoč jim, da pride pomoč, da bode Plevna kmalu vzeta, zmaga bode trud kronala, da je to zadnji udarec za domovino, za čast in slavo ruskega orožja; in vojaki so odgovarjali mu z ravno tako srčnimi vzklici, ko so po stotine ginili. On je poslal večkrat po pomoč in je poročil glavnemu poveljniku večkrat, da se položaj ne more držati. Popoldne je minolo in pomoči ni bilo. General Levicki je naravnost odrekel pomoč, kakor se mi je povedalo, ali, ker je mislil, da se kljub Skobeljevim poročilom daje položaj njegov držati, ali pa ni mogel nobenih pomočnih čet oddati. General Krilov je na svojo odgovornost poslal ostanke jednega polka, ali celo ta polk je prekasno prišel. General Skobelev je bil ob 4. uri reduto zapustil, in je bil šel v svoj šator na nasproti ležečo gozdato visočino. Tam je bil komaj jedno uro, ko izve, da so Turki zopet desno krilo na cesti v Lovčo napali; galopira naprej, da bi se prepričal in sreča ordonanco, da so Turki v šestič napali reduto. On dirja proti reduti upajoč, da jo bo dosegel še ob pravem času, ali sreča plav svoje lastne umikajoče se vojske. Vojaki so bili po 48 urnem neprestanem boju utru-

jeni, lačni in žejni. Turki so bili (na to stran) zbrali presilo, ki je očajano poskušala redute Rusom zopet vzeti in se jej je posrečilo Ruse pregnati. Eno bastijo je branil nek mlad oficir, čegar ime sem žalibog pozabil, z malo četico vajakov do zadnjega; niso hoteli bežati, zato so bili do zadnjega moža posekani. Kratko potem sem srečal generala Skobeleva, prvič ta dan. On je bil strašno razjarjen in razburjen. Njegova uniforma je bila s krvjo in prahom onesnažena, meč zlomljen, obraz črn od smodnika in dima, oči divje in krvave, glasu nič. Bil je popolnem hripav. Zvečer sem ga zopet videl. Bil je miren. Rekel je: „Jaz sem vse storil, kar sem mogel, moj oddel je pol uničen, mojih polkov ni več, oficirjev mi ni nič ostalo, a pomoči mi niso poslali.“ „Kdo je kriv, da pomoči ni bilo?“ vprašam. „Jaz nikogar ne grajam, božja volja je bila,“ odgovori Skobelev.

O situaciji na bojiščih

piše ustavoversk nemšk list: „Ako se odlaža vzetje Plevne, to je, ako bi se to mesto samo z obleganjem imelo pridobiti, bi to bilo mogoče samo takrat, kadar bi se Rusje prej uže zavarovali napadom osmanske severne vojske. Ta je namreč po majhenih bitkah prekoračila Lom in se pomika zdaj, da si počasi, proti Jantri. Njej nasproti stoji oddelek carjevičev, ki se ima držati za Jantro. Ako mogo Rusje uže zdaj jeden del svoje pomočne vojske, ki jim dohaja, poslati na Jantro, mogoče je, da poskusijo z ofenzivnim napadom osvoboditi se armade Mehemed Alijeve. Ako pa tega ne mogo, in mi ne moremo nadzorovati prihoda pomočnih kardel prav nič, težko bi jim bilo, razsežno planjavo za operacijo pridržati sebi, kajti vojska pred Plevno ne more, ako bi se tudi le zgolj branila, tako malih

Listek.

Moj prijatelj Jamralec.

Humor! Kje ga čem zdaj v teh resnih časih vzeti? Še ukrasti se ne da! Brez humorja pa ni pravega pisanja za listkarja. — Zato naj me nemškutarska duševna pigmeja dr. Deu v uho piše, višenski polžarji naj me „radi imajo“, litijski dr. Eržen naj se preteplje, ali kar hoče, — jaz ne potujem več okolo, kakor vaš X. Y., tu sedim v vinogradu pred hramom, grozdje zobljem in premišljam, kaj bi mislil, da bi svojê razdražene nerge umiril. „Hab' kein Fischblut in den Adern,“ govorim s Scheffelnom, zato sem se zadnje dni toliko jezil, da sem zdaj sam pred soboj tu sem bežal.

Rusko-turška vojska je poleg družih velicah nasledkov imela tudi ta mali, da je moje

živce popolnem v nered spravila. Ne da bi bil od radovednosti tako razburjeval se, — jaz sem miren in prepričan, da na zadnje Rusi zmagajo, in celo „krivoverskemu“ načelu nekaj veljave dajem, da po zgodovini „iz krvi svoboda raste“. Tudi me niso vzbunili in iz ravnodušja vrgli morda nemški časopisi s svojo perfidno zavijačnostjo in pretiranim razlaganjem o vojnih dogodkih ali plevenskih nevspehih. Vem, da jih pišejo nemški židki in bastardki, ki bi vsi vkup pred kakovo rumunsko mokro čunjo tekli. Tudi zoper nervoznost prijatelja M., ki toži o njej po branji teh nemških člankov, vem gotovo zdravilo: — brati jih ni treba.

Mene je moj prijatelj, gospod Jamralec, (Bog mu odpusti, da nema ime slovenske korenike) v nervoznost spravil, da sem bežal pred njim in pred soboj in se zdaj z grozdom zdravim in za božjo voljo ter na

vse pretege poskušam Plevno, Šibko, Jantro, itd. tako dolgo malo izpozabiti, da mi „Slovenski Narod“ poroči: „hvala Bogu, denes je prišel telegram, ki je vreden, da ga debelo natisnem.“

Ko bi vi vedeli, kako čuden mož je postal ta moj prijatelj Jamralec!

Nekateri pretirani konservativci pravijo, da je ruskih „neudač“ pri Plevni kriv sv. oče papež, ker je pred začetkom vojne rekel, da „teško leži božja roka na Rusiji“; drugi pravijo, da je kriva diplomacija, ki je carja slabo podučila, da je premalo vojske postavil; tretji dolže ruske generale; četrti pravijo, da je turški fanatizem kriv; peti — pa saj časnike berete, vi veste, kdo je vse kriv, ali kdo se dolži, da je kriv.

Moj prijatelj Jamralec se je pa tako obnašal meni nasproti, kakor da bi bil jaz kriv! Za zajutrek mi pride nad Rusi javkat, za

izgub imeti, da bi mogla močnih oddelkov še v druge kraje pošiljati. Kar nam pri sedanjih razmerah nij popolnem jasno, je vstrajnost, s katero Rusje drže še vedno v svojej lasti sotesko v Šibki. Ako se jim je 17. tudi posrečilo napad Sulejmanov iz nova odbiti, kar spriduže, da je pašina vojska še zmirom onstran Balkana, vendar jim posadke v soteski jemlje dva vojskino kora, to je 8., ki je v soteski samej, in 11., ki brani zvezo po dolgej progi do Šibke.

„Da so pomaknili glavni stan iz Poradima v Gornji Studen, dakle nazaj, kazati more, da so za zdaj Plevno malo pustili iz nemar, ter se vidi, kakor da bi hoteli delovati proti Mehemed Aliju. Ako se to posreči, dobodo dovelj časa, a združiti bi se morali mnogi faktorji, da izvedejo kakov rezultat, posebno bi se moralo gledati na to, da z vso močjo proderó trdno linijo Mehemed Alijevo. V ta namen pa carjevič potrebuje 30.000 mož pomoči. Ali je pa ta uže prišla preko Zimnice? Svobodnejše bi se tudi mogli oddihniti, ako bi se Zimerman pomaknil naprej, ali prejel nekoliko pomoči, vendar mislimo, da tega oni ne nameravajo storiti. Ako se Zimerman le kolikaj gane, moral bi Mehemed Ali baš v Jantri nasprotno stran poslati močan oddelek svoje vojske, ali, da se to zgodi, moral bi zapovedovati omenjeni general dvema polnima koroma. Res je, da mogo v Dobrudžo preje dospeti pomočna krđela, nego v Zimnico, ali tudi o tem se ne poroča prav ničesar. Samo jedno poročilo vé naznaniti, da maršira baje 24. divizija preko Galaca. Nikakor ne moremo misliti, da se Rusje hote umakniti uže nazaj preko Dunava prej, nego poskusijo v večjej množini svojega orožja moč. Samo ta okolnost, da so tako vrlo branili sotesko v Šibki, kaže nam baš nasprotno, a gotovo je tudi, da se ne sme kar nič več napraviti kakov napačen korak, da jim potem ne bode žal zatezanja in vztrajnosti. Ako je mogoče, držati se še nekaj časa na Jantri, kar je odvisno od vojske, ki je še na razpolaganje, ne bi se potrdil sklep ob umikanji, ali ta mogočnost se zopet upira na faktorja, o katerem soditi ne moremo, namreč na nova pomočna kardela, katera so uže prišla.“

Osvojenje Nikšića.

O padu Nikšića je dobil „Glas Crnogorca“ za zdaj ta-le nadaljna poročila:

„Poslednja dva dneva četrtek in petek, 25. in 26. avgusta, (po naše: 6. in 7. sept.)

kosilo zopet jamrat, po polu dne jadikovat, v kavarni mi ne da miru, zvečer pa mi s tožbami nad Rusi večerjo soli, in me z obsodbami Rusije in Slovanstva do vežnih vrat spremlja! On ve, da me boli uže stvar sama, tudi njega boli, ker on je sicer pošten rodoljub, ali ne prizanese mi, kakor da bi bil jaz kriv vse ruske neudače. Zastonj mu govorim da nij še konec koncev, naj počaka, bode uže še, morda ima pa nesreča tudi dobro stran, kdo bode obupaval itd. To je le kakor bi olje v ogenj vlival. On jamra pa jamra in toži!

Pa vse to bi še kako potrpel, saj ga poznam, — ko bi le ta ljubi moj prijatelj prorokovanje pustil. A ne! Prorokuje mi, kakor Kasandra v eno mer in vedno to, česar ne želi ni on, ui jaz, ni noben človek. „Boš uže videl!“ pravi na moje ostre ugovore s tako resignacijo, kakor da bi bil sv. Elija učenec.

vzela je naša vojska z napadom tudi poslednje šance z dvema gradovima pred mestom samim. Tako so bili Turki zapodeni v mesto in njega trdnjavo. Oni so izpoznali, da je prišel čas, da bodo Črnogorci naskakavali mesto in trdnjavo ter bi jih mogli na ta način pobiti. A i brez naskoka bili bi Turki na slabem, ker so se naši topovi bili uže primaknili prav blizu in se še vedno primikali k mestu. Ko so Turki izpoznali svojo veliko stisko, nasade v soboto jutro belo zastavo na grad. Zatem pride iz njega takoj njega zapovednik Skender beg (Magjar) s poveljnikom bataljonskim in mnogimi oficirji ter izreče knezu črnogorskemu, da je prisiljen podati sebe in trdnjavo. Knez je zahteval na to „prezpogojno kapitulacijo“, za kar so brez pomisleka bili tudi turški zapovedniki. Potem je izšla iz mesta vsa posadka ter položila svoje orožje knezu Nikoli pred noge. In ko so vsi odložili orožje, vrne jim je zopet velikodušno knez, ker so „junaki, ki so do skrajnosti branili carjevo trdnjavo.“ V tem času se predstavi tudi knezu deputacija meščanov, ki izreče, da se poda „na milost in nemilost“. Knez tudi tem pokloni orožje. Nizami takoj zapuste Nikšić in ko mu je njegov novi gospodar „milstivo podelil svobodo“, gredo proti Metoviji, a črnogorska vojska zasede mesto in trdnjavo. Zdravniki „rudečega križa“ prevzeli so takoj turško bolnico, v katerej je bilo polno ranjenih in bolnih, no seveda zelo slabo oskrbljenih. V nedeljo so bile vse prodajalnice odprte in vse je bilo zopet v lepem redu, kakor da bi se bila samo posadka promenila po pravilih. Turki postopajo zelo prijateljsko s Črnogorci. Istega dne po polu dne je bil slavnosten vhod kneza črnogorskega v mesto, pri katerem je svirala muzika, so grmeli topovi in vriskali zmagonosni sokoli črnogorski. Turki so se vedli zelo hvaležno in spoštljivo pri tem slavnostnem činu, ter so zelo zadovoljni z blagodušnim novim svojim gospodarjem.

Slavjanstvo zrušeno?

Z Dunaja 20. septembra. [Izv. dop.]

Neuspehi ruskega orožja pri Plevni so dunajskim in peštanskim turkoljubnim listom povod neizmerne veselja. Slovanstvo je strto, „panslavistične“ nadeje so zrušene, Bulgarija, Srbija, sploh Jugoslovanstvo bode zopet prodano pod oblast krutih Osmanov. No, nij še vseh dnij poslednji večer. Slovani so se v svojem računu se ve da malo zmotili, ali da je ruska hrabrost turškej podlegla, je slo-

Kdor bi ga ne poznal, da je vse skozi Slovan v duši, mislil bi, da je grd nemškutar, kakor kakšen penzionist. Pa je le strahopetnež, Slovenec, kakor jih je žolibog več, da bi precej puško v koruzo metal, precej obupaval precej črnogledal.

Zato sem bežal pred njim in grozdje zobljem in bi rad nekaj dnij pozabil njegova prorokovanja in vso politiko, da se zopet moji nervi okrevajo.

A žolibog! ne vem, če bo kaj. Ko tako po dolini gledam, nareja se mi pred oči: tam iz one poljske gorice „Grivica“, tam iz onega klanca „Šibka“, na Brdu stoji sveti Nikola, za brdo se Sulejmana bojim, daljni potok mi Jantro predstavlja...

Brrr! Telegram, debelo tiskan telegram — mi k malu prinesite! Meni se zdi, da bom na kolena padel in molil, kakor še nijsem.

vanske nadeje sicer malo dalje porinila, a jih nikdar ne uničila. Ruskej manjka sposobnih generalov, in še kakih sto tisoč vojakov na bójnem pozorišči. Ruski dosednji poveljniki so večidel iz predestinirane kaste knezi, grofje, vojniški in uradniški sini, itd. — slavna imena prošlosti i v privatnem življenji, a sedanja nositelji visocega pokolenija brez strateških talentov, akopram osobno hrabri. Ako Rusija uvidi, da morajo nje poveljniki se po zmožnosti, a ne samo iz slavnih rodovin voliti, bode gotovo rusko orožje zadnje moči Turške rázdrapalo, turšk barbarizem uničilo in Slovanstvo izpod turške oblasti rešilo.

Mi Slovani daleč od bojnega pozorišča morali smo se s težkim srcem privaditi na nevesele novosti iz ruske vojske. Slovanska Rusija je psovana od vseh strani; celo slovanski listi jej prizadevajo udarce, akoravno zadnji le zaradi tega, da se slednjič v ruskih dvornih krogih uvidi, česar je Rusiji treba, kakove napake ima izkoreniniti, kakovim rokam poveljništvo nad vso hrabro rusko vojsko predati, da se izbriše spomin neugodnih vojaških podjetij. — A vsak istinit rodoljub mej Slovani je uverjen, da bode Ruska, uvidevši svoje napake, jih popravila in zgodovinsko svojo zadačo dostojno rešila. Naj blebata slovanstvu nasprotna žurnalistika še toliko o propasti Slovanstva, nema to družega pomena, kakor bi ga imelo blebetanje turkofilnih listov v slučajih zmag. Res je, da sedaj mnogi nemških in družih narodov listi, ki so pred nesrečo ruskega orožja bili navidezno na ruskej strani, nesramno pišejo o ruski moči in o breztalentnih ruskih poveljnikih, ter da je s tem Slovanstu udarec prizadet. Pomisliti je pak, da je bolje prijateljstvo o neugodnih položajih si pridobivati in da se baš o tacihih trenutkih izpoznavajo istinito udani privrženi. Slavjanska stvar, dospevša po lehkih uspehih na svoj vrhunec, bi ne imela tako tvrde podlage nego jih bode imelo po uspehih dobljenih sè silo in težavami. Da je končana zmaga na strani Slovanstva, je nedvojbeno. Da morajo Jugoslovani izpod turškega jarma priti, je zahtevanje humanitarnega 19. stoletja. In stavek pruskega časnika, ka bode tudi po neuspehih ruskega orožja Bolgari in drugi pod turškim jarmom vzdihujoči Slovani rešeni, ker to zahteva človečanstvo, more se še lahko obistiniti. Le strah pred Rusijo je odvzel mnogim kulturnim narodom simpatije do Jugoslovanov; ker se je ta strah polegel, morejo se simpatije do revnih slovanskih podjarmljencev zopet oživiti. Slovanom pak ostane še upa dovolj do uresničenja gorkih želj in teženj i po ukoreninjenju napak v ruskej vojski in slovanstvu mora se slovansk program tudi slednjič in zadnjič izvršiti. In v to pomozi Bog!

R. P.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. septembra.

Ministerstvo se peča zdaj tudi z revizijo in popravljanjem vojaške ali brambovske postave, ker je dozdanja sklenena le na deset let in izteka koncem leta 1877. Veliko izprememb ne bode.

Poroča se, da so glasi, ki se raznašajo o salcburškem shodu Bis mark-Andrassyjevem, v Pešti gospode Magjare hudo potrli in sicer tem bolj, ker je ob enem tudi Magjarom posvetilo se, da so velike turške zmage bile na papirji, a v resnici ne.

Vnanje države.

Ruske novine jako odločno govorijo. „Novoje Vremja“ piše: „V vsakem slučaju nam vsem strašne žrtve, katere terja zdanja vojska od Rusije, nakladajo dolžnost, ne pomišljati na mir prej, dokler turška divjad ne bode v Azijo prognana.“ — In „Ruski Mir“ govori: „Krvava polja pod Plevno ostanejo Rusiji v večnem spominu kot mesto krvavo kupljene svobode slavjanskega naroda. Tacih žrtev in izgub ne kažejo prejšnji boji s Turčijo. Primerjati se morejo le z velikimi žrtvami križenoscev v Palestini v boji za grob Gospodov.“

Govorice o **posredovanju** za sklenje miru ne nehajo krožiti mej onimi, ki bi želeli, da Rus ne zmaga. A celo angleški listi izpoznajo in povedo, da so take govorice za zdaj prazne. Prej bode še veliko krvi teklo, predno bode na mir misliti.

Turški sultan je „našega“ poslanika v Carigradu, grofa Zichyja, v privatnej avdienci sprejel. Kaj sta si imela povedati magjarski diplomat in turško veličanstvo, tega telegraf ne pove.

Zjedinjeni **francoski** republikanci bodo baje denes objavili volilni manifest, ki ga je Thiers zapustil. — To bode najboljši odgovor na proglas Mac-Mahonov, ki vzbuja občno nevoljo. „Temps“ pravi, da kaj sramotnejega se nij še izdalo na kak narod.

Pred **Rimom** so začeli Italijani uže razposestevovati one kraje, kjer se bodo zidala utrjenja za vojno brambo italijanske stolice.

Dopisi.

Iz Gorice 21. sept. [Izv. dopis.] List tukajšnje „liberalne“ stranke „L' Isonzo“ popisuje koncert goriškega telovadnega društva (società di ginnastica), katerega se je v resnici prav malo udeležilo, ter zabavlja po svojej navadi, da se omenjenega koncerta nijso udeležili Slovenci, ker je bil čisti donesek namenjen slovenskim pogorelcem v Ročinju.

Prvič mu bodi povedano, da je laž, da nij bilo pri koncertu Slovencev, kajti iz gotovega vira sem izvedel, da je vendar bilo tam več poštenih Slovencev zraven mnogih poitalijančenih sinov slovenskih mater.

Drugič je bilo ravno isti teden mnogo goriških (mestnih) Slovencev odsočnih, tedaj jim nij bilo moči udeležiti se vašega koncerta. Slovenci na Goriškem pa bodo storili uže svojo dolžnost za svoje nesrečne brate. V čitalnici se denar in obleka nabira za Ročince, zraven tega napravila se bode veselica v oktobru za pogorelce.

Naj mi pa „sior Isonzo“ pove, koliko privržencev njegove stranke se je udeležilo — vsaj iz etikete — „Slavčevega“ koncerta pri Rosenbergerju? Dalje, ali ste, gospoda laška, pozabili, da so goriški Slovenci napravili leta 1875 koncert v blag namen za slovensko-italijanske revne učenke v mestnem gledališču? Se li spominjate, kako ste tedaj pokazali svojo liberalnost nasproti Slovincem s tem, da ste zlohotno, ter nesramno pokupili v gledališču sedeže, ter se neudeležili, češ, da so klopi prazne ostale ali pa morda ste si v svoji liberalnosti mislili; „e kaj bodo „šklavarji“ sedeli, vsaj so navajeni trpeti,“ a pomislili niste, da vam ravno isti „šklavarji“ sè svojim trudom vaše renegatske želodce polnijo. In sedaj jadicujete, ter nam v zlo jemljete, da vam nijsmo došli prazne stole polnit? Kje je doslednost? In pa, da „sior Isonzo“ povem, mi nečemo nikakor, da bi gospodje Lahi pred svetom figurirali, kot jako darežljivi, sè slovenskim denarjem.

Malo poštenosti pokažite nam, potem se bomo drugače menili, a te pri vas nij iskat.

To nam je pokazal v svojem programu vaš novi državni poslanec, dr. Raf. Vicentini, kateri je v svoji liberalnosti popolnem pozabil, da živi na Goriškem tudi druga, to je slovenska narodnost, s katero, ako ste pri volitvah v nevarnosti, je treba računati, ker ima ona lepo število velikoposestnikov, in če bi bila pred volitvijo malo bolj sama nase zaupala — propali bi vi s svojo liberalno zmago, s katero se sedaj tako ponašate, da vas celo list vaše narodnosti „Ecco del litorale“ s to vašo zmago sméši.

Iz Barke 20. sept. [Izv. dopis.] Tudi nas je bil obiskal gost, g. vseučilišni profesor Baud. de Courtenay iz Rusije, ker je znan z učiteljem Perniškom. A pri nas njega orožnici nijso prazne slame mlatili, kakor v Borovnici. Jako všeč nam je ta gospod.

Na našej narodnej učilnici je bil 15. t. m. javen izpit. Učitelj in vsi pričujoči so bili jako zadovoljni z napredkom. Šolska mladina je prav navdušeno odgovarjala in vsak otrok se je dobro in prav dobro odrezal. Zato so dobili jedatje in pijače v učilnici. Videlo se je, da Barka je vsa močno zavzeta za narodno šolstvo. Živeli Barčani.

Tudi radi Nikšića smo zapalili 2 kresova s petjem „ne udajmo se!“ in sè strelom, ker so vrli črnogorski sokoli od naše granice hlabro oddaljili vraga. O tej priliki je narod krstil 3 svoje holmce: Balkan, Slovan, Nikšić.

Domače stvari.

— (Župani občin na Gorenjskem), ki so zaradi gozdov in pašnikov z obrtniškimi društvom v razporu, sklicali se bodo v razgovor na shod, v kateri pride tudi c. kr. deželni načelnik g. Widman. Če obrtniško društvo ne bode kmetom druge boljše zemlje dalo, kakor so oni plazi in one pečine, ki jim jih, kakor slišimo, namerava dati, ne bode se doglala tako potrebna in od vseh strani zaželenjena sprava, kajti kmetje bi pač potem mogli z besedami sv. pisma reči: „prosili smo vas kruha, pa ste nam namesti njega kamenja dali.“

— (Premeščenje.) Rojak naš prof. Ivan Steklasa pride iz Požege zopet na gimnazijo v Karlovec, in rojak Peter Valjavec iz Senja na gimnazijo v Osjek.

— (Delavsko izobraževalno društvo) ima denes popoldne ob dveh v gostilnici „pri zvezdi“ občni zbor.

— (Tiskarno v Novem mestu) je kupil g. Krajec, faktor Blaznikove tiskarne, in bode doli izdajal na dalje Valvazorja.

— (Ljutomersko šolsko poročilo) ima na čelu spis „Kratek pregled štajerske in kranjske zgodovine“ za učence ljudskih šol, potem šolska naznanila in razredbo šolske mladine — vse v slovenskem jeziku.

— („Učitelj Dobrašina“) Podučna povest Slovincem. Po hrvatskem izvirniku od Ivana Trnskega, posnel J. Lapajne. Založnik je pisatelj sam. Cena 8 kr. Kdor vzame 20 iztisov, jih dobi po 7 kr., 50 iztisov po 6 kr., 100 iztisov po 5 kr. — Pod naslovom „Učitelj Dobrašina“ je bil spisal pred nekimi leti dobro znani hrvatski domoljub, ces. kr. polkovnik Trnski, precej obširni spis, katerega je bilo založilo v posebnej knjigi hrvatsko društvo sv. Jeronima, ki ima jednake namene, kakor naša družba sv. Mohora. Omenjena hrvatska knjiga se je ne samo družabnikom istega društva dopadla, ampak tudi ves drugi narod hrvatski je hitro po njej segel in dru-

štvo jo je bilo zelo hitro razpečalo. Jdnacega spisa je bilo treba tudi priprostim Slovincem, ki šolo in učitelja premalo cenijo. S čitanjem tega slovenskega spisa, ki je sicer dosta krajši od hrvatskega, se utegne šoli pridobiti marsikatera slovenska še nepokvarjena duša. Namen te knjižice (obsega 28 strani) je torej ta, da ga bere priprosti slovenski oče, slovenska mati in slovenski kmet sploh. — Na gospode učitelje imamo samo to prošnjo, da bi izvolili pričujoči spis v svojem lastnem interesu in radi občnega napredka razširjevati mej znanke, bodisi da ga za groš prodajo, ali podarijo. Cena je knjižici tako nizka, kakor stane pisatelja in založnika, kajti njega le to veseli, da spravi novo slovensko knjižico na dan in jo ponuja svojim rojakom, če ima tudi sam pri tem izgubo.

— (Požari.) Iz Ajdovščine se nam piše, da se je pretekli teden vnela v prvem nadstropji hiše Franca Mermolije v Selu pri Dornbergu obleka. Nevarnost je bila velika, toda sosedje so jo o pravem času zapazili in ogenj zadušili. Škode nij veliko in še ta je zavarovana pri banki „Slaviji“. — Z Vira nam poroča naš naročnik, da je v ponedeljek tam pogorel pod in dve kolarnici Andreju Cerarju v Spodnjih Domžalah. Požarne straži domžalske se je zahvaliti, da je ogenj samo na ta predmet obmejen bil, kajti nevarnost za sosednja poslopja je bila velika. Lastnik pogorelega poslopja bil je zavarovan pri banki „Slaviji“. — Iz Brezic se nam poroča, da je preteklo nedeljo pogorel Francu Kunstu v Dedjeh vasi hram pri vinogradu. Gorel je ob osmeji uri zvečer in je bil ogenj od vseh strani dobro videti. Zavarovano je bilo poslopje pri banki „Slaviji“. Zopet predvčeranjem je pa v sosednji vasi Blatno pogorelo stanišče in gospodarsko poslopje J. Preskarju, ki pa nij bil nikjer zavarovan.

Razne vesti.

* (Na smrt.) Na večala so sodniki obsodili v Salcburgu 19. t. m. nekega morilca Valentičiča, 23 let starega delavca, ki je v nedeljo 17. junija t. l. prišel zjutraj ob 7. uri, ko so bili ljudje v cerkvi, na dvorišče k 50letnej Lizi Imlaver, katera je bila sama doma z majhenim dečakom svojim, ter jo je zaprosil, naj mu dá jesti. Ona ga je pokazala, zakaj ne gre v cerkev, a mu je vendar dala juhe in mleka. Ko je pojedel, gre v kuhinjo, vzame nabrušen nož, in baš ko je hotela klicati na pomoč gospodinjo, jej prereže vrat. Potem si vzame do 150 gold. denarja ter otide. Denar je kmalu potrosil in uže 2. julija je v nekej drugej vasi ukradel 12 gold. Istega dne zasačen je povedal sodniji, da tudi ob umoru Imlaverjeve žene vé nekaj natančnostij, katere je baje izvedel od necega Franceta, s komur sta nekaj dnij skupaj pila. Nu, sodnija je izpoznala, to za izmišljotino, ter je razsodila o njegovem življenji.

* (Romantično.) Mlad uradnik se je — kakor se piše iz Zagreba — nedavno zaljubil v nekovo židovko ter se je hotel oženiti z njo. A stariši dekletca nijso v to privolili. Prepovedali mu sicer nijso, obiskovati je, ker je bil dober prijatelj dvema domačima sinovima. Tako je imel ljubimec dovolj prilike, da se z ljubimko posvetuje o skrivnem načrtu, kateri se je tudi izvršil. V sredo z večera sta šla zaljubljenca „na izprehod“ in stariši ju še zmirom pričakujejo zastoj nazaj. Najbrže sta se odpeljala po železnici, kajti ljudje so ju baje videli okolo pol osme ure na kolodvoru. Dekletce je v 16., a nje čestitelj v 26. letu.

Umrli v Ljubljani

od 18. do 20. septembra:

Josip Šmajdek, branjevec otrok, 18 mes., za vnetico grla. — Franjo Jankole, delavec, 25 let, za

oslabljenjem. — Marija Mavec, soproga kolovrtca tiskarnemu stroju, 27 let, za božastjo. — Nace Rozman, mazalec, 38 let, za spridenjem jeter. — Marija Strnad, osobojnica, 50 let, za plučno vodenico. — Jarnej Mehle, sin hišnega gospodarja, 44 let, za trebušno vodenico. — Alojzij Zima, dninarjev otrok, 4 mes., za atrofijo.

Poslano.

Na pošto v Zagorji je sledeča dopisnica donesena:

Löbl. Redaktion der „Laibacher Zeitung“ in Laibach

Laut neuesten geogr.-statistischen Daten stellt Russland im III. Aufgebot 1.500.000 Mann, deshalb das Fragezeichen im Telegramme aus Krakau in der „Laibacher Zeitung“ vom 9. September überflüssig.

Lernen Sie Geografie, wozu ich Ihnen Sonkler anrath.

Ein durchreisender Geogr. Professor.

Zagorje, 21. septembra 1877.

x.

Učenec

(269—2)

se sprejme v neko tukajšnje prodajalnice drobnega in manufakturnega blaga. — Pojasnila daje F. Müllerjeva naznanovalnica v Ljubljani.

Tržne cene

v Ljubljani 22. septembra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 75 kr.; — reš 6 gld. 34 kr.; — ječmen 5 gld. 04 kr.; — oves 2 gld. 93 kr.; ajda 6 gld. 40 kr.; — prosó 5 gld. 36 kr.; — koruza 6 gld. 50 kr.; krompir 100 kilogramov 2 gld. 86 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. 50 kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špeh trisen — gld. 74 kr.; — špeh povojen — gld. 78 kr.; jajce po 2¹/₂ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 54 kr.; — teletnine 64 kr.; — svinjsko meso 56 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 73 kr.; — slame 1 gold. 60 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 22. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld. 70	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67	—
Zlata renta	75	10
1860 drž. posojilo	111	75
Akcije narodne banke	857	—
Kreditne akcije	218	50
London	117	75
Napol.	9	44 ¹ / ₂
C. kr. cekini	5	64
Srebro	104	70
Državne marke	58	—

„Bierhalle“

na sv. Petra cesti,

ima zimske sobe elegantno iznova prenovljene. Tam je dobiti najokusnejših in najcenejših jedil, izvrstnega vizeljskega in dolenjskega vina, raznih vrst pijač v buteljah. Da čestiti gostje ne bodo tudi pogrešali najtočnije postrežbe, skrbel bude podpisani, ki ujudno vabi za mnogo obiskovanje. (276)

Sè spoštovanjem

Ivan Tanko.

Naznanilo.

Osmeljujem se p. t. občinstvu naznanjati, da sem bil tako srečen, ter sem nakupil

pravega izvrstnega Dolenjca, katerega prodajem po 28 kr. liter.

Ob jednem opozorujem na svojo dobro in ceno kuhinjo, ter priporočam najboljšo Kozlerjevo Export-Märzen-pivo, katero se pri meni vedno dobode. (273—2)

Sè spoštovanjem

A. Gruber,

gostilničar „pri vrtilarji“, tik nunske cerkve.

Čistenje in izboljšanje vina

z marzeljsko žolco,

najboljše, najpripravnejše, cenó in dozda nedoseženo sredstvo, da vino čisti, da mu dá lepo svetlobo in da mu vzame slabi sodov in gnjilobni okus. Poduk v obéh deželnih jezikih zastoj. Naj se obrača na agenturo A. Hartmanna v Ljubljani. (227—8)

A. Hartman-ova pisarna,

nekad Iv. Alf. Hartman, je zopet

v Grumnik-ovej hiši (telegrafska postaja)

na Dunajskej cesti.

(278—2)

„Peštansko zavarovalno društvo“

Premoženje znaša 31. decembra 1876 gld. 5,451.807.83
Škode je plačalo društvo od l. 1864 do 1876 16,013.244.—

Glavno opravništvo za Kranjsko in spodnje Štajersko se uljudno priporoča za naročila za zavarovanje proti škodi po ognji, na življenje, in zrcala proti vlom.

Posebno pak vabi k zavarovanju na

življenje.

Peštansko zavarovalno društvo zavaruje na življenje po raznih načinih: da izplača zavarovalni znesek po smrti zavarovanca, ali kade doseže odločeno starost (otrokom doto), in tudi za pokojščino.

Glavno opravništvo v Ljubljani je zmirom pripravljeno vprasanja odgovarjati, pogoje razjasniti in podati tarife.

Franco Drenik,

pisarna glavnega opravništva v Ljubljani,

(272—2)

kongresni trg št. 14 v II. nadstropji.

Javna izjava!!

Neugodne razmere nas silijo, da razpustimo svoj éta-blissement na Dunaji in da vso zalogo blaga razprodamo pod fabriško ceno.

Da urno razprodamo, prodamo za samo

gld. 8.15

sledeče praktične in dobre predmete:

1 precizijska ura s priročno verižico vred; jamči se za eno leto za pravilno hojo.	1 lom okinčana in z veksirnim zaporom.
1 mizna lampa s varnostnim gorivom, jako praktična.	1 klešče za sladkor, iz vedno bele kovine.
1 mizni prt, eleganten, pisan, iz fine angorske volne.	6 kosov arom. zdravilnega mila od dr. Duponta.
10 jeklorezov, kopije slavnih mojstrov, s katerimi se dve sobi lahko okinčate.	6 miznih nožev z močnimi rogovi in jeklenimi rezali.
1 kuhalni aparat za čaj, s katerim se v 2 minutah skuha najboljši čaj.	6 vilic z močnimi rogovi.
1 terakota-kip, ob enem gorivo, fino izdelan, kinča vsako salonsko mizo.	6 žlic, c. kr. patentiranih, vedno belih.
1 domino, komplet, v leseni skatli.	6 kavnih žlic, c. kr. patentiranih, vedno belih.
1 skatlija za sladkor, palisandrov les, z najlepšim kiporeznim deli.	1 žlica za juho, c. kr. patent, masivna.
	1 žlica za mleko, c. kr. patent, masivna.

50 kosov.

Vseh teh naštetih 50 kosov stane skup samo

gld. 8.15.

Za vse predmete se jamči.

Naslov: Vereinigte Export-Kompagnie,

Wien, Burgring 3.

Naročila z dežele proti povzetju urno.

(250—3)

Optični institut E. Rexinger

v Ljubljani poleg Hradskega mostu, Mallijeva hiša,

priporoča gledé bližajoče se glediščne dobe in odpreta različnih dijaških zavodov razen uže znanih optičnih predmetov sledeče novo došle predmete po nizkej ceni.

Operna gledala,

v najpripravljenjših in najnovejših praktičnih formah, izvrstna kvaliteta.

NB. Rabljena operna gledala se po dostojnej ceni zamenjavajo.

Risala in njih posamezni deli,

vsakovrstna, za dijake vseh razredov, iz najboljših delavnic.

Taista tudi za vsakojake tehnike.

Mikroskopi in lupe vsakovrstnih oblik in povečanj, termometri in barometri svoje konstrukcije, za vsako visočino regulirani, in se povsod dajo lahko prenašati.

Specijalitete očal, cvikarjev

in drugih očnih stekl, ki se po natančnem premotrenji vida in z ozirom na individualni poklic posameznega izročajo po specijalistu gosp. Maksu Rexingerju, izprašanem optiku.

Reparature

vseh optičnih, fizikalnih in matematičnih predmetov se najboljše, najcenejše in jako hitro vsrše.

Čestitim prebivalcem po deželi se na zahtevanje pošlje brošura za navod k rabi očal, kakor tudi ilustrovani cenik franko in gratis. (258—3)